

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 01 522

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Fossilbränsleoberoende organisation 2030

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 001508/2013).

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektörVerner Stadthagen
administrativ chef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ”Uppdragsbekräftelse - Fossilbränsleoberoende organisation 2030” till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag. Utredningen omfattar de varor och tjänster som staden upphandlar. Analysen visar att staden är på god väg att fasa ut det fossila bränslet, att en omställning till fossilbränsleoberoende organisation leder till marginellt ökade kostnader och att flertalet åtgärder kan vidtas för att minska klimatpåverkan. Förvaltningen har inget att invända mot den analys som genomförts eller till de åtgärdsförslag som ligger inom förvaltningens ansvarsområde. Förvaltningen anser att utredningen, med vissa mindre justeringar och kompletteringar, kan fungera som ett användbart kunskapsunderlag i det fortsatta arbetet med energiomställning och mot ett fossilbränslefritt Stockholm 2050, men instämmer med stadsledningskontoret att det då behöver kompletteras med en djupare analys, förankring och utbildning.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2013-12-09
2. ”Fossilbränsleoberoende organisation 2030”

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har remitterat ”Uppdragsbekräftelse - Fossilbränsleoberoende organisation 2030” till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och bolag för yttrande senast den 28 mars 2014.

Remissen: Uppdragsbekräftelse - Fossilbränsleoberoende organisation 2030

I samband med kommunfullmäktiges behandling av stadens budget för år 2013 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna, möjligheterna och kostnaderna för att stadens egen organisation blir fossilbränsleoberoende 2030. Utredningen omfattar de varor och tjänster som staden upphandlar.

Vid en schablonmässig analys av klimatpåverkan som stadens verksamheter framställer har tre olika grupper identifierats:

1. Varor i form av energi: fjärrvärme, el, gas, bensen, diesel med mera
2. Varor i form av föremål: byggnader, fordon, livsmedel, möbler med mera
3. Tjänster som upphandlas av staden: entreprenader för städning, byggnation, privat äldreomsorg med mera.

För att få underlag till rapporten har ett urval av stadens förvaltningar och bolag använts för att få information om respektive verksamhet. Analysen visar att staden är på god väg att fasa ut det fossila bränslet, att en omställning till fossilbränsleoberoende organisation leder till marginellt ökade kostnader och att flertalet av de åtgärder som föreslås kan vidtas för att minska klimatpåverkan.

Varor i form av energi

Energin till uppvärmning och drift av byggnader är troligen de kostnadsposter som har störst mängd fossila bränslen men som samtidigt kommer att vara fossilbränsleoberoende till år 2030. Detta förutsatt att Fortum Värme genomför beslutade omställningar av energimixen i fjärrvärmerna. Ett mindre antal anläggningar som ägs av staden måste också konverteras till andra bränslen.

Elen som staden köper i dag uppfyller kraven för miljömärkning och är därmed fossilbränsleoberoende.

Fordonsbränslen till bilar som staden äger eller leasing är idag till största delen fossilbaserade. Med tydliga krav på bränsleanvändningen, vid inköp eller tecknande av leasingavtal, kan stadens fordon bli fossilbränsleoberoende till 2030.

Varor i form av livsmedel och föremål

Varor som staden inhandlar innefattar allt från fordon till livsmedel och pennor. I rapporten har det inte varit möjligt att beräkna hur stora mängder fossil energi som används vid varuproduktion. Däremot har generella uppskattningar gjorts av mängden växthusgaser som släpps ut vid produktion och transporter av varorna. För varugrupper som genererar stora utsläpp ges förslag till åtgärder som staden skulle kunna vidta för att minska klimatpåverkan av varukonsumtionen.

Tjänster som staden upphandlar

Upphandlade tjänster utgör en heterogen grupp. För vissa tjänster, som transporttjänster, det vill säga flyg- och taxiresor samt varutransporter, kan utsläppen av växthusgaser beräknas tämligen detaljerat. För andra tjänster, t.ex. byggtreprenader och drift av privata förskolor, finns enbart schablonberäkningar av växthusgasutsläppen framtagna per bransch. I rapporten görs en ansats att identifiera de största källorna till utsläpp av växthusgaser.

Utredningen bifogas i sin helhet (bilaga 2).

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen har inget att invända mot den analys som genomförts eller till de åtgärdsförslag som ligger inom förvaltningens ansvarsområde.

Varor – energi

Förvaltningen delar uppfattningen att det är angeläget att alla nämnder aktivt arbetar med att minska den fossila energianvändningen. Förvaltningen ställer sig bakom de åtgärder som föreslås. Krav på fossilbränsleoberoende uppvärmning och elförsörjning av hyrda lokaler är något som förvaltningen kan ställa inför kommande förhyrningar. Förvaltningen menar vidare att ”Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm” är självklar att utgå ifrån och avser därmed, när det blir aktuellt att byta ut fordon, att välja fossilbränsleoberoende alternativ där så är möjligt.

Varor – livsmedel och föremål

Förvaltningen ser förslagen om att välja livsmedel med låg klimatpåverkan samt att minska matsvinnet som både angelägna och genomförbara. Det är också frågor som förvaltningen arbetar aktivt med. Nämndens verksamheter uppmanas att inom befintliga avtal välja ekologiska livsmedel. Förvaltningen följer även upp andelen inköpta ekologiska livsmedel varje månad. Arbetet för att minska matsvinnet inom stadsdelsområdet handlar både om att synliggöra och minska mängden av det vi slänger samt att sortera matavfallet för insamling till biogasproduktion. Över 50 procent av berörda verksamheter sorterar matavfallet. Förvaltningen ställer sig bakom förslaget att i samarbete med andra myndigheter fråga om fossila bränslen använts vid produktion av

varor i samband med upphandlingar. Att ställa frågor kan vara ett led på vägen mot att senare kunna ställa motsvarande krav. Frågorna behöver samordnas mellan stadens förvaltningar så att de blir tydliga och enhetliga.

Tjänster som staden upphandlar

Förvaltningen berörs av transporttjänster, vård och omsorg samt hyra av lokaler. Även här menar förvaltningen att det styrdokument som stadsledningskontoret hänvisar till, ”Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm”, ger användbar ledning. Stadsdelsnämndens miljöhandlingsplan och resepolicy ger också vägledning som ligger i linje med de förslag som utredningen presenterar, som att vid taxiresor välja miljötaxi och att enbart välja flyg vid tjänsteresor som är längre än 50 mil. För tjänsteresor förordar förvaltningen i första hand promenad, cykel eller kollektivresor. Förvaltningen arbetar dessutom aktivt med hur vi med hjälp av tekniken ska kunna hålla möten på distans och undvika resor. Möjligheten att ställa krav på miljövänliga transporter vid upphandling av tjänster som genererar persontransporter, som till exempel hemtjänst, är också en åtgärd som förvaltningen ställer sig bakom. Det behöver tydliggöras om persontransporterna avser brukare och/eller personal. I Rinkeby-Kista prövas detta redan idag, genom att det finns en uppskattad elbil som används av personal inom hemtjänsten. För lokaler som staden hyr, kan förvaltningen, som tidigare nämnts, pröva att ställa krav på fossilbränsleoberoende energi. Förvaltningen kan även ställa krav i samband med egna anordnade konferenser och möten som äger rum utanför förvaltningens lokaler.

Utredningen föreslår att staden prövar separat upphandling av transporter vid köp av varor för att kunna ställa krav på transportfordon och leveranser. Här menar förvaltningen att man vid upphandlingen av varan samtidigt skulle kunna ställa krav på miljövänlig leverans. Förvaltningen anser vidare att staden skulle kunna formulera generella miniminivåer av krav att utgå ifrån på alla typer av transporter. Nivåerna kan vara låga i början för att sedan gradvis öka.

Avslutningsvis anser förvaltningen att utredningen, med vissa mindre justeringar och kompletteringar, kan fungera som ett användbart kunskapsunderlag i det fortsatta arbetet med energiomställning och mot ett fossilbränslefritt Stockholm 2050, men instämmer med stadsledningskontoret att det då behöver kompletteras med en djupare analys, förankring och utbildning.